

Nepriklausoma LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

Leidžia Kanados Lietuvių Centro Taryba
Published by the Lithuanian League of Canada

Authorized as
second class mail, Post Office Department, Ottawa

ADRESA:
7722 GEORGE ST., VILLE LASALLE, MONTREAL 32, P.Q. CANADA

Nr. 25 (323) KAINA 10 ct.

MONTREAL, 1953 m. BIRŽELIO-JUNE 24 d.

PRICE 10 ct. XIII METAI

Sovietai malšina laisvės reikalaujančius žmones

VOKIEČIŲ SUKILIMAS BERLYNE IR KITUOSE VOKIETIJOS MIESTUOSE PRIEŠ SOVIETUS. DIDELI NERAMUMAI RUSIJOJE. GANDAI APIE MALENKOVO „NUĖMIMĄ“ IS PREMJO PAREIGŲ. MASK VOS KUMŠTIS LIETUVOS KOMUNISTAMS. DEMONSTRACIJOS VARSUVOJE. EGIPAS — RESPUBLIKA.

Praėjusi savaitė žmonijos istorijon bus įrašyta stambiais raidėmis. Prasidėjo tai, kas jau seniai turėjo įvykti. Pradėjo laisvės mylinčių ir vergijos nepakęsiančių tautos. Tai yra

SUKILIMAS PRIEŠ KOMUNISTINĘ TIRANIJĄ.

Sukilimą pradėjo čekoslovakai darbininkai — Škodos ir kitų Čekoslovakijos fabričių. Prie jų prisidėjo ūkininkai. Jie pareikalavo laisvės visų pirma. Žinoma, Rusijos tankai ir automatiniai šautuvai numalšino žmones, bet ne numalšino jų laisvės ir demokratinių teisių troškimo bei reikalavimo.

Po čekoslovakų dar didesniu ryžtingumu

SUKILO VOKIETIJOS DARBININKAI.

Net nežinodami Rusijos okupacijos ir ginklų galybės. Sovietinio Berlyno darbininkai išėjo į atvirą demonstraciją ir pareikalavo teisių. Pareikalavo okupantus trauktis namo, o vokiečių tautai teisių laisvai apsispręsti ir laisvai tvarkytis.

Žinoma, šis sukilimas Rusijos karo jėgos, panaudojus kulkosvaidžius, tankus, šarvuotus ir automatus, kruvinai malšinamas. Bet jo žinia sukėlė kituose Vokietijos miestuose tokį pat sukilimą — Magdeburge, Drezdene, Breslau ir kitur. Neramumams malšinti rusai panaudojo 150.000 raudonosios kariuomenės, kuri siunčiama iš vietos į vietą.

Sukilimų ar kitokia forma

NERAMUMŲ BANGA ŠIAURIA VISUR UŽ GELEŽINĘ UŽDANGOS.

Varšuvos kardinolui Vysynskiui pasisakius už bažnyčios laisvės gynimą, po pamaldų susidarė 50.000 demonstrantų minia, kuri ėjo Varšuvos gatvėmis ir reikalavo laisvės ir teisių. Komunistinė valdžia panaudojo jėgą tai demonstracijai sulaukyti, nes buvo baimės, kad ji gali išsiplesti ir sukilimą.

Kad ir labai sunkiai, bet iš už geležinės uždangos ateina daugiau žinių, kad

PAČIOJE RUSIJOJE VYKSTA SUKILIMŲ.

Ypač dideli neramumai prasidėjo už Kaspijos jūrą, Azijoje. Kirgizijoje, Frunzės mieste, pradėjo veikti partizanai. Užpultas Takmak. Sukilėlių prysaky stovinti vietos komunistų vado Ibrahimio dukte. Iš Kazachstano koncentracijos stovyklų pabėgę politiniai kaliniai sudarė partizanų būrį ir užpuolė Alma-Atą ir Karahandą. Sukilėliams malšinti atsiųsta raudonoji kariuomenė.

Šie faktai daug reiškia. Tegul dabar dar sunku spėlioti apie jų tolimesnį vystymąsi, bet ir to, kas yra įvykę, jau yra daug.

Gandai sklinda, kad MALENKOVAS JAU ESĄS „NUIMTAS“ IS PREMJO PAREIGŲ.

Greičiausia, tai tik gandai. Bet ir gandai be jokios priežasties nekyla. Rusijoje tikrai prasidėjo neramumai, kaip netikrumo ir įgrįsusios būsenos vaisius. Žmonės jau nepakelia to smurto, kuris juos verčia būti fiziniškai ir dvasiškai vergais, ir, nežinodami ginklų jėgos, ryžtasi į žygį prieš vergiją ir smurtą.

Jeigu vakarai tiktai PASPAUSTŲ, TUOJAU SU BYRĖTŲ, KAIP KORTŲ NAMELIAI, VISA SOVIETIJA.

Tautos susikurtų laisvas gyvenimo sąlygas, pavergtos tautos gautų laisvo apsisprendimo teises.

Yra faktas, kad Rusija, didaus sunkumų akivaizdoje, eina į nuolaidas — Turkijai pareiškė atsisakanti pretenzijų į Karsą ir pajūrį ir tt.

Reikšminga, kad prezidentas Eisenhoweris nukentėjusiam Berlynui paskyrė 50 milijonų dolerių atsigausti ir sušelpinti nukentėjusius nuo sovietinio smurto sukilimo metu.

SOVIETAİ VYKDO ŽUDYNES

Berlyne jau yra įvykdytas nužudymas daugelio asmenų, kurie dalyvavo sukilime. Prieš tai pareiškė protestus vakarienių valstybių komendantai. Ne

ramumai dar visai nenumalšinti. Jie dar nežinia, ką išsivystys.

Neabejotinai, ryšium su neramumais, ir

LIETUVOS KOMUNISTAI PAGRŪMOTI IS MASKVOS.

už korupciją, kyšininkavimą, vagystes ir planų nevykdymą. Lietuvai skelbiamos „lengvatos“ — esą pati Lietuva gausianti daugiau teisių tvarkytis. Šie pažadai, žinoma, tik tai iškeliai Maskvos kumščiai paremti.

Nemaža praejusios savaitės sensacija yra faktas, kad

PIETINĖ KOREJA PALEI DO 25.000 KARO BELAISVIŲ.

ir... ir tuom išsprendė ilgus metus besitęsianti ginčą, kaip sutvarkyti belaisvių klausimą.

Žinoma, taikos derybos tebestovi vietoje, atidėtos neri-

botam laikui... Už tai vyksta dideli mūšiai. Komunistai buvo pardėję didelius puolimus, bet pietų artilerija ir aviacija juos klojo, kaip dalgę žolę. Tai tokia komunistinė taika.

Tokių didelių įvykių akivaizdoje visai nežymūs pasidarė ir tokia palyginus svarbūs dalykai, kaip

EGIPTO PASKELBIMAS RESPUBLIKA.

arba „didžiųjų“ konferencija Bermudų salose, paskirta liepos 8 d., arba Kanados parlamento rinkimai, paskirti rugpjūčio 10 d.

Praėjusios savaitės įvykius, ypač už geležinės uždangos, atyžiai sekė visa žmonija. Žymūs Amerikos, Vokietijos ir kitų kraštų asmenys yra įvertinę kaip nepaprastai reikšmingus ir būdingus. Jie tikrai tokie ir yra. Bet dar tenka laukti ir stebėti, kas bus toliau.

— Amerikoje įvykdyta mirties bausmė Rozenbergams, kurie išdavė atomines paslaptis.

HAMILTONO LIETUVIŲ, LATVIŲ IR ESTŲ ANTIKOMUNISTINĖ DEMONSTRACIJA BIRŽELIO 14 DIENĄ.

MINDAUGINIS SĄSKRYDIS WASHINGTONE

NL bendradarbio Washingtono pranešimas.

Jau penktadienį prasidėjo važiavimas lietuvių į Washingtoną. Iškilmingo atidarymo po sėdų susirinko apie 500 lietuvių, bet pavėlavusių vis didėjo. Vienas iš pirmųjų kalbėtojų buvo min. Povilas Žadeikis, kuris palinkėjo geros sėkmės. Jam sukeltos didelės ovacijos. Nemaža kalbėtojų. Svarbiausiu buvo Antanas Oliš, kuris nusakė Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos tikslus, labai kultūringai, kukliai. Jam buvo pareikšta didelė pagarba. Iš svarbiausių sveikinimų buvo paskaitytas prezidento D. Eisenhowerio gražus sveikinimo raštas. Gerą kalbą pasakė Vaclovas Sidzikauskas. Alfonsas Mikulskio choras buvo puikus ir stipriai įspūdingas. Sąjungos pirm. Antanas Lapinskas vedė visą programą.

18 val. lietuvių menų parodos atidarymas (Hotel Statler). Čia jau susirinko daugiau Amerikos žymesnių pareigūnų. Dalyvavo taip pat daugelis užsienio diplomatų.

20 val. prasidėjo didysis bankietas Presidential Ballroom salėje (Hotel Statler). Bankietas buvo įspūdingas. Susirinko apie 600 dalyvių. Vien prezidiumo stalo sėdėjo apie 60 asmenų. Viceprezidento Richardo Nixono globa šiam bankietui teikė ypatingo orumo. Lt. Gen. Albert C. Wedemeyer

kalbą amerikiečiams, kurioje jis paminėjo kenčiančią Lietuvą ir stipriai pakritikavo buv. Amerikos užsienio politiką, turės didelės reikšmės pasaulinėje politikoje. Tai buvo tikrai jaudinantis momentas visiems dalyviams. Toastmaster Antanas Oliš vedė visus reikalingus puikius. Čiurlionis ansamblio choras, Andrius Kuprevičius, Simfoninis orkestras, vadovaujamas Jeronimo Kačinskio, gražiai atliko savo užduotį. Pasisekimas didelių Amerikos dignitorių tarpe buvo tikrai didelis. Jie buvo nustebinti ir sužavėti.

Sekmadienį įvykusios pamaldos St. Matthew's Cathedral buvo įspūdingos. Giesmė Pūlim ant kelių ir A. Mikulskio vedamų choro mišių giesmės paliko neišdildomą atmintį. Užbaigiamasis koncertas Hotel Statler taip pat praėjo dideliu pasisekimu. Tikrai, tai buvo lietuvių sąskrydis; jame dalyvavo visų pakraipų ir pažiūrų lietuviai. Antano Olišo nuopelnai iš viso yra dideli.

JAV PREZIDENTAS DRAUGIAUSIAI PABALTIEČIUS.

Pradedant 16-to Vasario iškilmingu minėjimu, Washingtono stipriai pagyveno įvairiais pasirodymais, kuriuose vis dalyvavo lietuvių atstovai. Baltų Komiteto ruoštas birž-

lio 14 d. paminėjimas praėjo sėkmingai ir kultūringai.

Minėjimas vyko Pierce Hall, Harvard & 15th Str., N. W. Pirmininkavo dr. J. M. Bachulus (jis yra ir Washingtono Lėt. Dr-jos pirm.). Įžanginę maldą sakė kun. J. E. Gedra, užbaigiamąją — kun. A. Veinbergis (latvis). Garbės sargybos stovėjo prie Amerikos ir 3-ju Baltijos kraštų vėliavų. Buvo sugiedota 4 himnai. Lietuvių himnas sekė po ministerio Povilo Žadeikio prakalbos. Didelių ovacijų sulaukė Prezidento Eisenhowerio laiškas Baltijos Komitetui New Yorke, kurio tekstą patiekė susirinkimui min. P. Žadeikis.

Latvijos min. J. Feldmanui sergant, dr. A. Dinberg kalbėjo jo Latvijos vardu. Atstovaujant J. Kaiv, Generalinį Estijos Konsulą, kalbėjo kun. U. Plank.

Gražia nuosirdžia kalbą pasakė A. H. Lane, buvęs Amerikos Ambasadorius ir ministras Baltų kraštams.

Edward M. O'Connor (Former DP Commissioner) paminėjo, kad Pabaltijo kraštai turės atgauti laisvę, nes Ameriką vis daugiau ir daugiau permato Sovietų gruboniškus tikslus.

Minėję dalį sudarė deklamacijos — latvės (Stengel, Freivalde, Caune), Estų choras (iš

Sukilo rytų Berlynas

NEVEIKIA JOKS FABRIKAS. — SUSISIEKIMAS ŠTO VI. — GATVĖSE TANKAI IR PATRANKOS. — KRUVINI SUSIREMIMAI TARP RUSŲ KARIUOMENĖS, „VOLKSPOLICIJOS“ IR, IS KITOS PUSĖS, SUKILUSIŲ DARBININKŲ.

ANESIMAS ORO PAŠTU IS „NL“ BENDRADARBIO PR BERLYNO.

7 dienos po naujo kurso paskelbimo, birželio 16 diena. Stalino alėjos, anksčiau Frankfurto, 40-to bloko darbininkai pašiima plaktukus ir, išsiričiau, žygiuoja. Žmonės žiūri, kiti prisijungia. Minia auga. Pakeliui iškelia šūkius: „Mes nesame vergai“, „Šalin partiją“, „Mes reikalaujame sumažinti darbo normas“ ir tt.

Minios užtvindo gatvę.

Policija pavieniui mėgina trukdyti, demonstrantai tuos apsupa ir neša rikiuotė. Žinia žaibu pasiekia visą miestą ir visam rusų sektoriui maži būriai išauga į pulkus. Minios pražygiuoja kelis kilometrus ir Leipziger Str. apsupa vadinamos „vyriausybės“ rūmus ir choru reikalauja pasirodyti sedpartijos generalinį sekretorių Ulbrichtą ir Grotewohlį. Iš eina SED ministrai Selbmanas ir Rau.

Minia reikalauja

sumažinti darbo normas, pusiau numušti kainas, laisvų rinkimų. Ministeriai ir darbininkus kreipėsi „kolegos“, bet minia juos apšaukia išdavikais, nušvilpia. Trumpais žodžiais pranešama vyriausybei, kad, jei ne tučtuojau bus atkreiptas dėmesys į reikalavimus, rytojais diena skelbiamas

generalinis streikas.

Netrukus iš garsiakalbių gatvėse stoviniojančioms minioms pranešama apie sumažinimą normų, žadamos ir kitos lengvatos. Demonstrantai žinias su tinka kvatojimu. Miestas užtvino. Policija bejėgė, traukiasi iš kelio. Pasigirsta žinia, kad pavaakry dauguma zonos gilumoj fabričių darbininkų metė darbą. Arčiau Berlyno gyvenantieji provincijos darbininkai išsiruošė

nakties žygio į Berlyną.

Iš zonos greitomis vyko ir vokiškoji kariuomenė — „liaudies policija“ — į Berlyną.

Birželio 17 d. ankstų rytą visų fabričių darbininkai metė darbą.

Susisieki mo jonių tarnautojai pareiškė solidarumą streikininkams — susisieki mas stoji. Kaip marios, demonstrantai iš visų pusių pajudėjo vėl į „vyriausybės kvartalą“. Pakeliui deginamos raudonos vėliavos, plėšomi nuo sienų transparentai, akmenys kauk si HO languose. Suliepsnoja šen ar ten policijos kareivinės — barakai,

liepsnoja valstybinių krautuvių kioskai.

Ginkluota „vyriausybės“ rūmų apsauga mėgina sulaukyti minias, bet veltui. Pasirodo rusų tankai ir kulkosvaidžiais ginkluoti pulkai. Netoli britų ir amerikiečių sektorių sienų iš tankų, kulkosvaidžių ir šau

Baltimor, Md.), Galina Leonienė (iš Baltimor Md) su dideliu pasisekimu paskambino lietuviškus muzikus kūrinius — Čiurlionio ir kt.

Pirmininkui pasiūlius, visų susirinkusių buvo priimta griežta rezoliucija prieš Sovietus, pavergtųjų Baltijos kraštų reikalą. Rezoliucija nutariama išsiuntinėti augštiesiems Ameri-

Nukelta į 10 puslapį.

tuvų paleidžiama į akim neaprepiamas minias ugnis.

Minia puola tankus,

kiša į grandines akmenis, baslius, šoka ant tankų ir laužo antenas. Šūviai klega. Minios puola bėgti per sektorių sienas, kartu nešdamos ir sužeis tuosius. Pasieniuose apsupa ir „volkspoliciją“ ir kartu su minia atneša į vakarų Berlyną. Kiti patys meta šaudę, bėga per sieną ir atidouda ginklus.

13 val. miesto komendantas

skelbia išimties stovį.

Visam sektoriui neleidžiama daugiau kaip trijų asmenų būriavimosi, naktį niekas neturį teisės pasirodyti gatvėje, nesilaiką baudžiami mirtimi.

Tuo pačiu metu pasipilo kovos šarvuoti įvairių ginklų rūšių rusų daliniai, T-34 tankai. Visam sektoriui

poška šūviai.

Minios rusams aiškina, kad tai nėra prieš juos sukilimas, bet tik prieš priešspaudą ir išnaudojimą, nuo ko ir jie patys, rusai, nemažiau kenčia. Tai tiek bendrais bruožais.

Aplankomi sektorių pasieniai.

Noris su Gerb. NL skaityto jais pasidalinti išpuždžiais iš fronto. Pasiekiu netoli Brandenburgo vartus. Arkose šarvuoti rusai. Pasistiepiu: į vakarų pusę nukreipti penkių tankų vamzdžiai, Unter den Linden gatvė — kaip ant delno, jokio civilio, tik tankai, patrankės, pilni sunkvežimiai ginkluotų rusų, kaip Lietuvoj per trėmimus, neria iš galo į galą, girdisi duslūs šūviai.

Pasuku pasieniu. Grindinyse vakarų pusėj, bet mano kairėj griuvėsiuose įsikase rusai, grandimi išsitiesę, ant plytinių priedangų pasitiesę kulkosvaidžius, veidai šalti.

Potsdamo aikštė. Dega HO kooperatyvo penkiaauštis namas. Gesina vakarų ugniagesiai, nes viena namo siena yra ir sektoriaus siena. Prie aikštės prasimušti neįmanoma. Su ku aplink ir prsimušu iš kitos pusės į taip avdinamą niekeną žemę. Priešaky, už kokio 50 m, šalmoti rusų kareiviai. Stai ga į „niekeno žemę“, ar tai iš neapsižiūrėjimo, įsilaužia lengvoji mašina ir dumia prie rusų. Suklega šūviai. Spaudos foto grafai, radijo reporteriai, bet daugiausia — smalsuoliai, metasi ant grindinio. Atrodo, nieko nekludę, ir maunu į Wilhelmstr., kurios galas jau „Amerikoj“. Kadangi „vyriausybės“ rūmai, buvusi Goeringo Luftfahrtministerium, vienu šonu irgi sudaro vakarų sieną, pavyksta iki pat sienų prilysti. Langai išdaužyti, gatvė nusėta akmenimis ir gelžgaliiais, sulaužytos užtvartos, barjerai sunaikinti. Už skubiai suverstos užtvartos matyti aiškiai į mūsų pusę atsisukus „volks policija“ — už jos vėl rusai.

Namie, įsisukus rusų sektoriaus radijo stotį, išgirdau, esą „susektas fašistų planas“, pagal kurį norėta „demokratiškame sektoriuj“ sukirsti darbinikus, bet jie patys tai tuoj demaskavę ir gyvenimas eina normaliu keliu. Tai ir nežinau, ar čia mano sapnuota ar kas...

V. Orija.

Berlynas, 1953. 6. 18.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Redaktorius Jonas Kardelis

Redaguojama bendradarbiaujant Redakcinei Kolegijai.

7722 George Str., Ville Lasalle, Montreal, P. Q., Canada

Telefonas: HEMlock 7920.

Prenumerata metams:	Yearly Subscription Rates:
Kanadoje	\$ 5.00
Amerika ir P. Amerika \$ 5.50	America & S. Amerika \$ 5.50
Visur kitur	\$ 6.00
Teksto eilutė	0.15
Pajieškų kaina ..	\$ 1.00
Adresų pakeitimas 25 ct.	(su prenumerata arba sm. pašto ž.)

Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

Kultūros Fondo reikalu

Tai senas klausimas. Jis buvo gyvas Nepriklausomoje Lietuvoje. Jis nenustojė savo gyvumo tremtyje ir emigracijoje.

Nepriklausomoje Lietuvoje Kultūros Fondo klausimas kėlė net tūlių suaudrojamą. Tiesa, nestovėjo vietoje. Buvo jau paruošti įstatymai. Vis dėlto, ne visai malonu prisiminti, kad Kultūros Fondas nebuvo sudarytas.

Tremtyje, Augsburgėje, Lietuvių Rašytojų Draugijos suvažiavime jis buvo įsteigtas 1947 metais. Kad savo tikslui atliktų plačią prasmę, ir Rašytojų Draugijos išrinkta laikinė valdyba buvo įjungti kitų kultūrinio susibūrimo atstovai. Taip Lietuvių Kultūros Fondas ir veikė tremtyje, kurioje jis tapo gerokai apardytas emigracijos, nes dalis valdybos narių pateko į JAV, o kita dalis — į Australiją.

Emigracijoje jis nesiseka atgaivinti efektyviam veiksmingumui. Tur būt tvirčiausias jis yra Australijoje. Amerikoje jis tebesilokalizuoją Clevelande, o Kanadoje — Montrealyje. Bet kol kas nesėkmingai. Tiesa, Clevelando skyrius įvykdė vieną jo tikslų uždavinį — draugos konkursą.

Kultūros Fondą numatė Pasaulio Lietuvių Bendruomenės nuostatai. Atrodo, tai būtų lyg ir pareiga visoms besikuriantioms Bendruomenės organizacijoms. Bet tvirčiausias šiuo logiško nuoseklumo keliu eina Australijos Lietuvių Bendruomenė. PLB įstatų laikosi ir D. Britanijos, Vokietijos lietuviai.

Mums gi rūpi Kanada. Ir čia buvo pasiūlymų eiti logišku Pasaulio Lietuvių Bendruomenės organizavimosi keliu. Deja, Kultūros Fondo reikalas Kanadoje kažkaip išsibarstė — čia švietimo komisija, čia sugalvo jama kokią knygą leisti. Žinoma, visa tai gerai: ir švietimo komisija gerai ir knygą išleisti gerai! Bet kažkaip netenkama

sistemos, atrodo, pasimetama.

Jeigu veiktu Kultūros Fondas, kuris aiškiai ir nedviprasmiškai yra numatytas PLB įstatų, galimas dalykas, jis atsižvelgtų į visą kultūrinį reikalą apimtį. Ne vien gi švietimo komisija, kuri, beje, gal geriausiai veikia, bet taipgi faktas, kad savo veikimui daugiau apima Torontą, — Kanadoje turėtų darbų. Yra visos penkios meno šakos, yra ir sporto sritis. Švietimui, gal, priklausio ir pirmoji vieta Bendruomenės veikime, bet ar atidėtinai ad calendaris greitas kiti kultūriniai reikalai?

Suprantama, Bendruomenės darbai sunkūs. Sąlygos nėra palankios. Bet ar ne mes patys ir tas sąlygas sudarome? Yra jau žinoma, kad kažkas nemėgsta, kai kas nors kelia tokių minčių, kurios ne iš jų išeina, bet, atrodo, jeigu mes tikrai norime, kad bendruomenė kurtųsi dideliems uždaviniais, kuriuos numato PLB nuostatai bei Lietuvių Charta, — tai mes juo plačiau turėtume nagrinėti gyvuosius klausimus.

Daugai dėl menko kito nepasiseka gera idėja. Sakysime, vad. intelektualų klubų idėja gera, bet ji negalėjo pasisekti vien jau dėl nevykusio vardo. Kaikas, dėl to pastebėtas pyko. O vis dėlto tai tiesa. Ir, atkreipkime dėmesį, — Lietuvos Laisvinimo Komitetas, kuris tikrai savytėliai intelektualai, panašios rūšies klubas vadino Politiniu klubu. Ir protinga, ir logiška.

Taigi ir dėl Kanados kultūrinio reikalų išbarstymas po komisijs ir net pripuolamas, ad hoc sugalvotus dalykus, — kečia tūlių abejonių. Ir čia kaip tiktaį stoji prieš akis PLB statusas. Kodėl jo nesilaikyti, kai jis nurodo sistemą — ne vienai Kanadai, bet visame Žemės rutulyje gyvenantiems ir Bendruomenę kuriantiems lietuviams?

J. Kardelis.

Pažinkime Kanaag

XII — LOJALISTŲ JUDEJIMAS—VIRŠUTINĖS KANADOS (UPPER CANADA) PRADŽIA

Žmonės nepilnai supranta, kad vienas iš tų staigių faktorių Amerikos provincijų sukilime prieš britus 1776 metais buvo britų Prancūziškos Kanados užgrobtas. Bendorio nuomonė yra linkusi susijoti prie tokių dalykų, kaip prie amerikiečių arbatos metimo į Bostono uostą ir Paul Revere, kuris jojo nakties metu ir prikeldavo žmones iš lovos išpėdamas juos, kad „redcoats“ (britai) jau yra kažkur apylinkėse.

Žinoma, tai yra tik dalis to bendro vaizdo ir mes esame linkę neįvertinti to fakto, gerasi diškumas nugalėtiems prancūzams Quobeco'e, kuriuo britai daugiau dar erzino jau urzgiančius Amerikos kolonistus pietuose. Protestantiškieji kolonistai New England'e, kurie buvo arčiausiai Quobeco'o, buvo pasipiktinę ta laisve, kuri buvo duodama prancūzų kavalikams ir amerikiečiams bendrai nepatiko, kad Kanados siena buvo stumiama į tokias sritis, kaip iš šios dienos Ohio, kur buvo laikoma jų sritimi.

Kada nepalankumas išsivystė ir sukilimą, o sukilimas ir karą, prancūzai buvo ištikimi Britanijos karūnai. Karas užsibaigė Kanadoje, bet prasidėjo Amerikoje.

Maždaug trečdalis visų Amerikos kolonistų pasiliko ištiki-

mi Britanijai — jie buvo vadinami „Torries“ — ir nuo 1776 m. daug tūkstančių paliko Amerikos kolonijas ir vyko Kanadon. Jie vyko iš Bostono ir Philadelphiajos bei New Yorko į Nova Scotia ir Prince Edward Island ir į tą teritoriją, kurioje jie suformavo New Brunswick provinciją ir kai kurie šv. Lauryno upe ir apsigyveno dabartinės Ontarijos rytinėje sekcijoje.

Šie žmonės buvo žinomi ir yra žinomi šiandien kaip „United Empire Loyalists“. Britų vyriausybė davė jiems žemės ir įrankių ir vienus metus aprūpino juos sėjimo grūdais ir padėjo jiems įsikurti.

Kiti tūkstančiai keliavo per Mohawk slėnį iš New Yorko ir atkeliavo į dabartinę pietinę Ontariją — į derlingą Kanados sodą, kuris yra tarp Niagara ir Toronto, vad. Viršutinę Kanadą, kur padėjo Ontarijos pamatą.

Tie, kurie atvyko į Viršutinę Kanadą, buvo ne visi su grynais ištikimais arba karališkais jausmais, kadangi daugelis jų tarpe buvo jau kelintos kartos amerikiečiai. Šie atvyko dėl neapmokamos žemės ir esamų galimybių. Šis mišinys, kuris susidėjo iš ištikimų ir ambicingų žmonių, daug prisidėjo prie to ypatingo anglo-

PAAIŠKEJO „LĖKČIŲ“ PASLAPTIS

Toronte A. V. Roe dirbtuvėse statoma pirmoji Kanados skraidančioji lėktuvė. Maršalas Montgomeris, apžiūrėjęs statybą, nustebo pasiekta pažanga. Oro vice maršalas, B. M. Smith, pareiškė, kad „skraidančioji lėktuvė“ galės išvystyti 2.400 km per valandą greitį.

Taip baigėsi kelis metus užsitęsusi misterija, dėl kurios turtingi laikraščiai vedė brangius tyrimus, apie kurias buvo parašytos knygos ir kelios meš gandai apie paslaptį dangaus kūnus neleidė ramies žmonėms naktimis užmigti.

Oficialios įstaigos paneigė vo žinias apie paslaptį skraidulius, bet gandy sustabdyti negalėjo. Nieko tikro nežinodami, žmonės išgalvojo įvairiausias versijas apie Marso gyventojų pasirodymą žemėje.

Staiga visam jaudinimuisi galas.

Pirmoji skraidančioji lėktuvė skrido jau 1945 m., Prahoje. Vienas to skridimo stebėtojas, inž. Klein, pasakoja:

„1945 m. vasario mėn. 14 d. stebėjau pirmosios vokiečių konstrukcijos „skraidančios lėktuvės“ bandomuosius skridimus. Lėktuvė per tris minutes pasiekė 12.400 m aukštį. Horizontaliai skridama pasiekė 2.200 km per val. greitį. Jau per pirmuosius bandymus pasiektas greitis buvo beveik du gubai didesnis už garso greitį. Visa tai skamba fantastiškai, bet teoretiniais skaičiavimais buvo įrodyta, kad šio tipo lėktuvai gali pasiekti 4.000 km per val. greitį, arba ir daugiau“.

„Skraidančioji lėktuvė“ buvo pradėta konstruoti ir statyti jau 1941 m. 1944 m. buvo pagaminti du modeliai: vieną jų sukonstravo žinomas raketinių sviedinių išradėjas Miet-

he. Tai buvo 42 m. diametro panaši į diską plokštė. Antroji inž. Habermohl ir Schriever sukonstruoti buvo rutulio formos su aplink skriejančiu žiedu. Žiede įtaisytų perstatomų sparnų pagalba „lėktuvė“ galėjo kilti ir viršų statmenai ir taip pat leistis.

„Prieš pat sovietų įžygiavimą į Pragę, išbandyti lėktuvė ir kelios dar statomos, visi konstrukcijos planai buvo sunaikinti. Breslave ir rusų rankas pateko Miethe's pagamintas modelis ir jo artimiausieji padėjėjai. Apie Habermohl ir jo abu asistentus, užėmus Pragą, neliko pėdsakų. Konstruktorius Schriever, išbandęs pirmąjį modelį, gyvenęs netoli nuo Bremeno, mire. Miethe, kuris paskutiniu momentu paspruko iš Breslavo lėktuvu, buvo Prancūzijoje. Dabar gyvena ir dirba JAV.

Šio tipo mašinos sudaro sprausminiams lėktuvams konkurenciją, nes jomis galima pasiekti neišvaizduojamai didelį greitį. Nėra jokios techninės problemos pastatyti „lėktuvę“, kuri galėtų paimti su savim 30—50 keleivių. Skridama 4.000 km greičiu iš Hamburgo galėtų nukristi į New Yorką per 90 min. Tos nuomonės yra ir italų konstruktorius, prof. Giuseppe Beluzzo.

„Mažo tipo lėktuvų statybai, patyrimai rodo naujus galimybių horizontus. Jau dabar JAV daromi bandymai panaudoti malūnsparnius asmeniniams susisiekimui tarp miestų. Geriausiai šiam reikalui tinka „skraidančios lėktuvės“, nes jos greičiu žymiai pralenkia malūnsparnius. Be to, jos laiduoja beveik šimtaprocentinį saugumą ore.“

„Neabejoju, kad rusai turi pasi gaminę „skraidančias lėktuvės“, nes paskutiniaisi pranešimais jos kelis kartus buvo pastebėtos virš Korėjos“. (BL).

AUKOJO „NL“

J. Cijunskas,	Rochester, N. J.	1.00
O. Geneviciūnė,	Hamilton, Ont.	1.00
A. Pulkys,	Toronto, Ont.	5.00
J. Giedraitis,	Hamilton, Ont.	10.00
P. Grigaravičius,	Hamilton, Ont.	2.00
A. Cibas, Welland, Ont.	1.75	
O. Martinkaitienė,	Toronto, Ont.	5.00
A. Rušienė,	Toronto, Ont.	0.50
L. Pečiulis,	Vancouver, B. C.	5.00
St. Jankauskas,	Montreal 1.00	
Broliai Motuzai		10.00
K. Sagaitis,	Sudbury, Ont. 2.00	
M. Vabalaitė,	Montreal	1.00
E. Dambrauskas,	Vardville, Ont.	1.00
A. Vilimas,	Ville Lasalle, Que.	1.00
Pr. Laurušonis, Mtl.		2.00

Visiems parėmusiems NL, nuoširdžiai dėkojame. NL.

—saksų ontarijiečio charakterio formavimo, kuris yra pasiūlytas britiškoms institucijoms (jis buvo vadinamas „daugiau britiškas, negu pačių britų“) ir tuo pačiu laiku labai amerikoniškas įpročių ir kalba.

Šiems naujiems gyventojams vadovavo Colonel John Grave veteranas komendantas. 1791 metų konstitucinis aktas pada lino kraštą į Žemutinę (Lower) Kanadą (Quebec) ir Viršutinę (Upper) Kanadą (dabartinė Ontarija) ir Simcoe buvo paskirtas liautnant-governor Ontario provincijai.

Būdamas autokratas ir nemėgėjas žmonių, turinčių per daug demokratiškų minčių, Simcoe buvo žymus asmuo. Jis buvo nepaprastas inžinierius ir statė gerus kelius kariuomenei — vienas iš jų pasidarė vėliau Toronto Yonge Street; jis suplanavo miestus ir sukūrė mokyklų sistemą; jis rėmė laikraščių spausdinimą ir moralinei vadovybei jis padėjo įsteigti Anglijos bažnyčią Kanadoje.

John Grave Simcoe paliko savo žymę Ontarijoje kaip ne vienas kitas vyras. (CS).

EVANGELIKŲ - LIUTERŲ SINODAS KANADOJE.

Evangelikų Liuterionių Sinodas Kanadoje susirenka savo 91-mo metinio posėdžio. Jis iš klausys pranešimą atstataitynančio vyskupo Dr. J. H. Reble iš Kitchener, kuris sinodui vadovavo 28 metus. Tame laikotarpy bažnytinė organizacija čia išaugo beveik dvigubai. 1925 m., Dr. Reble pradedant vyskupo darbą, Kanadoje buvo 92 parapijos su 26.360 narių. Tuo tarpu dabar yra 118 bažnyčių su 45.905 nariais.

Vyriausias kalbėtojas sinode bus Dr. F. Eppling Reinartz. Jis sakys pamokslą trečiadienio vakarinės pamaldos, kuriose bus atliekamos kunigų pašventinimo apeigos.

Svarbiausias dienotvarkės punktas eina: naujo vyskupo rinkimai, pasirošimas United Lutheran Church in America generaliniame sinode, kuris įvyks Toronte 1953 m. spalio mėn. ir kuriame dalyvaus kunigai ir pasauliečių atstovai iš visos Amerikos, ir nauja vidaus misijos veikla, kuriai numatyta 100.000 dol.

„NL“ ADMINISTRACIJA

prašo Gerb. Skaitytojus atnaujinti prenumeratą 1953 metams

VISI Į GEGUŽINĘ WELLANDE!

Šį šeštadienį, birželio mėn. 27 d. KLTS Wellando skyrius su Kanados Latvių bendruomene, St. Stephen's Parke ruošia

LINKSMĄ JONINIŲ GEGUŽINĘ.

Gros puikus Orkestras, turtingas užkandžių ir gėrimų BUFETAS, Gros puikus ORKESTRAS, turtingas užkandžių ir gėrimų BUFETAS, LOTERIJA ir kitos įvairenybės. Gegužinė įvyks ir blogam orui esant. Visi maloniai kviečiami šioje lietuvių-latvių susiartinimo gegužinėje kuo skaitlingiausiai dalyvauti.

VAŽIUOTI E. Main Street į rytus, pavažiavus dvi mylias nuo Welland, įskuti į Port Robinson Rd., kairėn — už 200 jardų kairėje pusėje gegužinės vieta.

PRADŽIA 5 val. popietį. PABAIGA 12 val. nakties. KLTS ir LATVIŲ B-nės valdybos.

HAMILTON

DIDELĖ ANTIKOMUNISTINĖ DEMONSTRACIJA HAMILTONE

Šiemet, Malenkovo diriguojama „taikos uvertiūra“, sutapo su birželio mėn. trėmimų minėjimu. Tačiau viso pasaulio pabaltiečiai protesto susirinkimuose ir demonstracijose iš anksto parodė tos „operos“ finalą — Sov. Sąjungos žudy, nes, žmonių kankinimus, trėmimus ir Sibirą ir koncentracijos stovyklas. Viena tokių viešų demonstracijų Kanadoje — įvyko birželio 14 d. Hamiltone. Joje dalyvavo apie 1200 pabaltiečių, kurių pusę sudarė lietuviai.

Tos dienos ryto dangus visą Hamiltoną nuteikė rimčiai ir liūdesiui: apsitraukęs debesimis sudarė natūralią gedulo dekoraciją.

10 val. ryto naujoji Hamiltono lietuvių parapijos bažnyčia užsipildė tikinčiais iki pat pakraščio. Pamaldas laikė ir tai dienai pritaikyta pamokslą sakė kun. Dr. J. Tadarauškas. Seka Libera už visus žuvusius kovoje su komunizmu. Kadan gi šiemet lietuviai yra trėmimų minėjimo organizatoriai, nusprendžiama išeiti viešai demonstruoti. Prie lietuvių bažnyčios, išsiriavusių hamiltoniečių, prisijungia dar latvių ir estų kolonijos. 12 val. nešini plakatais, Pravieniškii, Panevėžio, Rainių ir kt. žudynių vietovių padidintom nuotraukom demonstrantai žygiuoja su Kanados ir Lietuvos vėliavom ir vainiku į King g-vę, Gore Park link, kur yra paminklas žuvusiems kariam.

Visos eisenos priekyje (apie 30 m nuotolyje) važiuoja sunkvežimis, per kurio ruporus, gražia anglų kalba E. Norkuvienė skelbia šios demonstracijos reikšmę.

Svetimtaučiai stebi žygiuojančias gretas, skaitydami plakatuose išrašytus atsisaukimus į Kanados ir pasaulio tautas — sustabdymui genocido Pabaltijos kraštuose, pašalinimo komunizmo ir pan.

Dalinama informacinė medžiaga, apie 3-jų žvejų pabėgimą — „Voyge to freedom“, Kanados Baltų Federacijos išleista „Facts Warn“, Harrison'o — „Tithuanian's for freedom“ ir t. t.

Eisenai vadovaująs KLB apvaldybos pirm. inž. J. Kšivickas, uždeda vainiką

su tautiniais kaspiniais ir užrašo: To memory of victims of

Hamiltono, kuri savo tikslą pilnai atsiekė, nes sekančią dieną „The Hamilton Spectator“ idė jo didelę nuotrauką ir aprašymą, o jį stebėjo tikrai nemažiau kaip 5000 žmonių.

Šios demonstracijos pravedimas daugiausia gulėjo ant KL B Hamiltono ap. valdybos pečių, kuriai tenka padėkoti už taip pavykusį pravedimą, o mūsų visuomenei už taip gausų dalyvavimą.

Tenka dar pažymėti, kad mūsų Tėvynės duobkasiai tą dieną Hamiltone linksminosi gegužinėje, užmiršdami, kad gal būt ne vienas brolis, ar giminė tą dieną buvo iš vežtas į Sov. Sąjungą mirčiai.

Šį SEKMADIENį visi amiltoniečiai vyksta į tradicinę T. Fondo gegužinę Bridgeman ūkyje. Bus daug netikėtumų, loterija, geras bufė — Nukelta į 9 psl.

K. L. B. ŠALPOS FONDO TORONTO APYLINKĖS KOMITETAS,

šių metų birželio mėn. 28 dieną, Petrinių išvakarėse, rengia didelę ir linksmą

gegužinė

kuri įvyks visiems žinomoj vietoj, pono Narušio ūkyje, ant Medan ežero kranto.

Autobusai iš Toronto eis tarp 1—2 val. nuo lietuvių bažnyčios, 941 Dundas St. W.

Jūsų patogumui veiks gaivinantis bufetas, kuris be įvairaus išgėrimo teiks ir užkandą.

Tautiečius linksmins geras orkestras.

Atsilankę į šią gegužinę netik linksmai praleis sekmadienio popietę gražiam gamtos prieglobstyje, bet ir savo apsilankymu parems šalpos darbą.

Visi nuoširdžiai laukiami.

K. L. B. Fondo Toronto Apyl. Komitetas.

Lietuvių tautos kelias

RAŠOBRONYS RAILA

Nei ilga ir vingiuota tremties kelionė, nei septyniadesimt metų amžiaus graži našta, nei visų taip apdejuojamos „sunkios sąlygos“ ir „laiko stoka“ profesoriui Mykolui Biržiškai nesutrukdė, kad ir pačiomis ne palankiausiomis aplinkybėmis, paruošti dar vieną svarų ir stambų veikalą iš lietuvių tautos kultūrinės ir visuomeninės istorijos. Tas veikalas buvo pavadintas — **Lietuvių Tautos kelias į naują gyvenimą**. Pernai buvo išleistas pirmasis tomas. „Galvojimai apie lietuvių tautą savyje ir kaimynų tarpe“, 245 psl., o šių metų pradžioje ir antrasis tomas, „Atbundanti tauta — darbai, žygiai ir veikėjai“, taip pat 245 psl. Veikalą išleido Lietuvių Dienų magazino leidėjas Kalifornijoje Antanas Skirius.

Jau pirmasis Lietuvių Tautos Kelio tomas sukėlė visuotinę ir teigiamą mūsų spaudos įvertinimą ir per trumpą laiką kone visos buvo išparduotos. Netenka abejoti, kad su tokiu pat sėkmingumu pasklis ir antrasis tomas. Toks veikalas pasižymi tikrai nuostabiu ir džiuginančiu faktas. Vertingas knygas užsienio lietuviams dar skaito.

Tas beveik 500 puslapių veikalas apima tokią gausybę ir įvairybę temų, jog jų net išminėjimas laikraščioje sunkiai įmanomas. Praėjusių metų pabaigoje viename leidinyje recenzuodamas pirmąjį tomą, pavadina jį „mažąja enciklopedija“. Tą patį, tik gal dar su didesniu pagrindu galėčiau pakartoti ir dabar, perskaitęs antrąjį tomą. Visa, kas tik yra susiję su lietuvių kultūrinio ir visuomeninio veikimo, su tautinio atgimimo, su pirmaisiais Lietuvos nepriklausomybės pagrindais, ypač devyniolikto amžiaus (bet taip pat anksčiau ir vėliau), turi savo platesnius ar siauresnius atspindžius prof. M. Biržiškos veikalė, jo atmintiniuose galvojimuose apie nueitą lietuvių tautos kelią.

KAIP BITES Į VIENĄ AVILĮ...

Antrasis tomas apima laikotarpį maždaug nuo Aušros laikų ligi 1915 metų, kada pirmojo Pasaulinio karo metu vokiečiai užima Vilnių. Ypač plačiai pavaizduoti atbundancios tautos darbai, žygiai ir veikėjai 19—20-jo amžiaus sąsajoje. Veikalas yra rašytas daugiausia iš atminties, be toš archyvinės ir dokumentinės medžiagos, kuri būtina panašaus pobūdžio darbui, todėl plačiau ir

W. S. REYMONT

KAIMIEČIAI

„SUBUVIMAS“

O karžiamoj jau linksminosi sąžiningai, muzika drožė iš peties, šokiai sekė paskui šokių; gėrė jau visuose kampuose, kur nekur jau vaidijosi, o visur taip garsiai kalbėjosi, jog klegesys pripildė trobą, ir šokėjų trepsinimas sklido, nelyginant spragilų plakimas. Klemba kompanija persirito į alkierių, iš kur taip pat nemažas triukšmas sklido, tik Socha ir Margaryta šoko be sąmonės arba susikabinę bėgo laukant į speigą, ir orą — Baltrus iš lėptų pūvęs su savaisiais tebestovėjo vienoje vietoje, jie gėrė jau antrą butelį, o Vaitiekus Kobus stačiai šaukė žepų vyrams:

— Bajorai, rupžės, plikbajorai! — nes anie laikė save bajorais.

— Ponai, pusė kaimo vieną karvę melžia! — kandžiai pridūrė kitas.

— Kaltūnai, be arklių gyvena, ba ant utėlių raiti joja.

— Žydberniai!

— Dvaro šluotos, šunimis jiems tinka būti, kad tokią gerą uoslį turi!

— Pajuto dvare stipeną, tai ir traukia.

— Darbą, mat, nuo žmonių atimti nori.

— Išsukuosim jum kaltūnus, jog be makaulių namo pargrįšit!

— Zulintojai, svieto perėjūnai, pritrūko pas žydus darbo pečius kurenti, tai čia atlekė! — smarkiai prikaišio jiems, o vienas kitas ir kumščiu grasė ir veržėsi prie jų, ir vis daugiau žmonių rinkosi prieš juos; vis karštesnis ratas juos supo, nes degtinė jau veikė — tačiau jie nė atsileipti neatsiliepė, sėdėjo sau krūvoje, vėzdus tik spaudė tarp kelių, gėrė alų, užkandžiavo dešra, kurios turėjo atsinešę, ir drąsiai, be mažiausios baimės, žiūrėjo į kaimiečius.

Gal būt, kad ir būtų įvykusios peštynės, tačiau atbėgo Klembas, ėmė raminti, aiškinti ir prašyti, o drauge su juo vyresnieji ir Jambroži, taip jog Kobus liovėsi plūdės, kitus taip pat nutraukė prie šinkoriaus stalo vaišintis, paskui muzikantai smagiai užgriežė, o Jambroži iš naujo ėmė meluoti, nebūtinai dalykus pasakoti apie Napoleoną, apie karą, apie Viršininką, o paskui ir kitokias juokingas istorijas, taip jog kai kurie stačiai plyšo iš juoko; o jis, be galo patenkintas, gerkai įkaušęs, atsidrėbė prie stalo ir dėstė:

Daktaras Jonas Mališka.

Gimęs 1917 m. Lietuvoje. 1838 m. baigęs Rokiškio gimnaziją ir tuoj pat įstojęs į PL P Karo Mokyklos artilerijos skyrių, kurį baigęs 1940 m. Vilniuje ir išėjęs į atsargą. 1941 m. išlaikęs Šiaulių Mokytojų Seminarijos externu egzaminus cenzui gauti. Mokytojaus Panemunėlio pradžios mokykloje (1941—1942). 1942 m. rudenį įstojęs į Kauno universiteto Medicinos fakultetą ir studijavęs iki 1944 metų vasaros. Vokietijoje baigęs Erfurte geležinkeliečių kursus. Dirbęs toje srityje iki 1945 metų gegužės.

1945 m. BALF'o ir brolio Izidoriaus iš Švedijos remiamas, įstojęs Belgijoje į Luvenio universiteto medicinos fakultetą papildyti Lietuvoje neužbaigtą medicinos studijų. 1947 m. įstojęs į Bruselio Universiteto dantistų kursą (licence en science dentaire) ir 1948 m. vasarą imigravęs į Kanadą. Po vieno metų darbo gyvulių farmoje ir, vėliau, Notre Dame ligoninėje sanitaru, 1949 m. įstojęs į Montrealio Universiteto dantų chirurgijos fakultetą, kurį po 4 metų baigęs penktuoju iš 55, gaudamas 1953 m. birželio 3d. dantų chirurgijos daktaro laipsnį su pasižymėjimu (docteur en chirurgie dentaire avec distinction) ir laimėjęs Montrealio Dantistų Sąjungos piniginę premiją, skiriamą studentui, kuris daugiausiai pasižymėjo mokslinių tyrimų srityje. Paskutiniu metu išlaikęs dar provincionalinius egzaminus praktikos teisėms gauti (nes neturįs dar pilietybės).

Kabineta atidaręs nuo liepos pradžios Verdune, 5303 Verdun Ave.

Šauksis rūpinasi mokyklomis. Kėmėšis, šidlauskas, Slezevičius lenkia visuomenę kopercijai kaip ekonominiai tautos tvirtintojai. Mašiotas tvarko

Magistrė Irena Pavilaniene.

Trumpos jos mokslų žinios yra šios:

1939—1940: Humanitarinių mokslų f-te, Kaunas-Vilnius, — romanistika.

1945—1948: Sorbonne, Paryžius — vokiečių ir rusų literatūra ir filologija.

1946—1947: Ecole d'Interpretes (Vertėjų mokykla), Ženeva.

1948—1949: Dėsto rusų kalbą Brown University, R. I., U. S. A.

1951—1952: Montrealio Universitetas — slavistika ir lingvistika.

1952—1953: Dėsto rusų kalbą Montrealio U-te.

1953. VI. 3: MA lingvistikos skyrių; tezė: „Etude linguistique de l'hypothese baltoslavique“ (Baltų-slavų hipotezės lingvistinė studija).

Irena Pavilaniene Montrealio Universitetai baigė humanitarinių mokslų lingvistikos specialybę, Magistro laipsniu su pažymėjimu Magna cum laude.

Dabar ji tame universitete, kurį pabaigė, dėsto rusų kalbą.

Rygos lietuvių, Morkūnas, Naruševičius maskviečius, kiti petrapiliečius. Amerikoje šliu pas kertasi su savo priešininkais, bet ir drauge su jais tvirtai atlaiko amerikontų lietuvių bėrį ir pranašauja būsimą Lietuvos laisvę. Dvarininkai duoda mums Bitę, Raganą ir Pelėdą, o svetimiems Vaisenhofą ir Vitkevičių. Sodžius pasilaiko su Burku, Katku, Zemaite, tautos darbui šimtus atidavęs, bet ir svetimųjų naudai nustojęs Veliuoniškio ir Baltrušaičio, nors paskutinytis suspėjo dar prieš mirtį grįžti ten, iš kur buvo išėjęs. Vargonininkai davė mums Čiurlionį, Naujėlį, Šašauską, Petrauskus. Gydytojai — Petkevičius, Brazaičius, Biržiškas, Šalkauskius. Ginčijamasi diskutuojama, pasibara ma, tik lyg nematomoji ranka

Magistras Kazimieras Truska.

Kazimieras Truska yra baigęs Vytauto Didžiojo Universitetą Kaune, Teisų fakultetą. Ilgą laiką dirbęs Lietuvos Valstybės Kontrolėje Kaune ir kitose Lietuvos vietose. Nuo 1938 metų dirbo notaru Žemaitijoje. Po to — Kaune buvo advokatu.

Tremtyje, Šveicarijoje baigė Prekybos mokyklą ir kurį laiką dirbo toje srityje.

Kanadoje, Montrealio Universitete gavo Lietuvos Universiteto diplomo pripažinimą ir, studijavęs metus, gavo Montrealio Universiteto diplomą Magistro laipsniu, su pažymėjimu Cum laude. Kas įdomu visame pasaulyje esantiems lietuviams — Truska Magistro laipsniui gauti mokslo darbą parašė lietuvių kalba, kuris Universiteto lygiaverčiu su darbais, parašytais prancūzų ar ba anglų kalbomis. Tai turbūt vienintelis pasaulyje Universitetas, kuris lietuvių kalbą pripažįsta lygiomis su valstybinėmis kalbomis.

bemaž visus, bemaž taip skirtingus ir net kits kitam priešingus darbus nejučiamai sujungia ir derina, lyg būtų čia kokio slapto centro, tautinės valdžios įsakytą: peškitės svetimoms akims apdumti, bet nepamirškite vyriausiojo savo reikalo — kilti ir bręsti didžiam savo žygiui — semiantis iš didžiosios praeities sau jėgų, šviečiantis ir jungiantis Lietuvos vardan — sumodernintai Lietuvos valstybei atstatyti ir atgaivinti...“ (216 psl., II tomas).

Arba čia pat kita pastraipa: „Artinasi Didysis Laikas. Reikės jam diplomatų, reikės ir karių. Atsivers piliakalnių, išeis užburti karžygiai, savo laiko susilaukę, tėvynės gelbėti, artojai mes arklius ir stveris šautuvų (plg. Rimšos planas)“

nes abudu buvo nelyginant blakės išdžiūvę!

Pagaliau Pričkaus piršliai sugalvojo, prikišo jam ir užantį ir kišenių akmenų. Bet ir Sochos piršliai ne kvailiai, nebuvo ką, tad žąsiną įkišo jam po sėrmę — ir stato jį ant svarstyklių... skaičiuoja, o čia staiga kažkas sako: S... s... s... Socha, ir žąsinas plumpst ant žemės! Susijuokė visi, o Klembas ir sako: gudrus bestija, kad ir nesveria kiek reikia, bet jis bus mano žentas!“

Žinoma, kad tame pasakojime, be svėrimosi, teisybės nebuvo, tačiau jis taip juokingai tai pasakojo, jog žmonės net verkė iš linksmybės ir tokiu juoku prapliupo, kad visa karčiama drebėjo.

NESANTARA.

— Bet su Antanu būtinai turi susitaukinti, dėl tų vaidų visai vyras pasileido, — sakė kunigas.

— Nesipykau su juo, tai ir taikos pas jį neprašysiu, — atkariai pasakė senis.

— Aš patariu jum kaip kunigas, o jūs padarysit taip, kaip sąžinė lieps, bet sakau jum, kad per jus žmogus skursta ir žūsta; dar ir šiandien sakė man, kad jis nuolat karčiamej sėdi ir visus bernus buntavoja, prieš vyresnius kiršina ir, esą, kažką prieš dvarą ketina daryti.

— Niekas nieko man apie tai nesakė.

— Kai nunižusi avis įlįs į būrį, tai bematant visas užkrės! O kas iš tų sąmokslų prieš dvarą visam kaimui gali būti didelė nelaimė — tačiau Borina apie tuos dalykus nenorėjo kalbėti, tad kunigas dar pakalbėjo apie šį ir apie tą, o pagaliau tarė:

— Tik taikingai, mano mieli broliai, taikingai — pašniakštė tabokos ir movėsi kepurė. — Tik taika pagrįstas visas pasaulis, taikingai, gerumu tai ir dvaras sutiktų su jumis, sakė, minėjo man kažką ponas. Jis geras žmogus ir norėtų viską broliškai, taikingai sutvarkyti...

— Vilkas jo brolis, o su tokiu tai geriausia mietu arba geležim...

Kunigas aiktelėjo, pažvelgė į jo veidą, tačiau susitikęs su jo pilkomis, šaltomis, nenumaldomomis akimis ir suspaus-tomis lūpomis, skubiai nusigrįžo ir suirzęs patrynė rankas, nes nemėgo ginčų.

Jau turiau eiti. Dabar tai jums pasakysiu, kad neprivaltote nereikalingu griežtumu baidyti nuo savęs žmonos, jauna ji dar, vėjai galvoje, kaip kiekvienai moteriai, tad reikia su ja išmintingai ir teisingai elgtis; vieno reikia nenu-girsti, kito neprimatyti, į trečią nekreipti dėmesio — kad

Mokytojas Antanas Vaušas.

Antanas Vaušas, š. m. birželio 3 d. Montrealio Universitete gavo mokytojo diplomą (Licence en Pedagogie), kuris jam duoda teisę būti gimnazijos (High school) direktorium.

Antanas Vaušas yra gimęs Montrealy 1919 m. gegužės 24 dieną; baigęs 7metų pradžios mokyklą (Public school), gimnaziją (High school D'Arcy McGee, prekybos skyrių), Normal male school, kuri duoda mokytojo teises, ir nuo 1936 iki 1950 metų buvo pradžios mokyklos — Olier School — mokytoju. Bemokytojojudamas, A. Vaušas tęsė mokslus kolegijoje — Sir George Williams, ir baigė ją bakaluro — Bachelor of Arts — laipsniu, 1947 m. Po to perėjo dirbti į gimnaziją — High School St. Thomas Aquinas, kur dirbo vienus metus ir po to — Cardinal Newman, kur veda komercinį skyrių.

Antanas Vaušas, be to, dar veda nujiems kanadiečiams anglų kalbos kursus, kuriuos jau keli metai lanko daugiausiai lietuviai.

katą kovų dėl nepriklausomybės metu), vyžuoti ir naginėti, net klumpėti, dėl tėvynės žūda mi juokins priešus (1919 — 1920 m. maskolių ir varšuviečių atsiliepimai apie lietuvių kariuomenę), bet tėvynę iš maskolių jungo išvaduos ir lenkams atsilaukys. Poetai (Baltrušaitis, Milašius), apysakininkai ir novelistai (Šeinius, savie-kis), žurnalistai (Klimas, Baltutis) virs frakuotais diplomatais, muzikų vaikai galvas sau prisidengs prezidentiniais ir ministeriniais cilindrais („vil kolakiškai“ — „juodgorčiai“). Meistavičių ir kitų Lietuvos „stumbrų“ pasipiktinimui, tų ponų neatsiklausę „chlopai“ drįs „daniškai“ ūkį tvarkyti, sviestą ir bekoną Anglijon statyti, nei paties Hitlerio nenusis šautuvų (plg. Rimšos planas)“

DABAR!

\$10

tik

imokėti

26 sav. išmokėjimui

DABAR! IMOKĖJUS TIK \$ 10.00,
perkate 1954 m. M*G* išėigę ne eilutę.
Užėikite šiandieną, užveskite M*G* sąskaitą,
IMOKANT TIK \$ 10.00.
Pasinaudokite 26 savaitėmis mokėjimui.

Morrie Gold
ištaigingą vyrišką aprangą
385 ST. CATHERINE ST. W.
į vakarus nuo Bleury

**VISAD
METAIS
PIRMYN**

59⁵⁰
69⁵⁰

GERALDTON, Ont.

NETEKOME NUOSIR DAUS DRAUGO

Labai staigi ir netikėta mirtis aplankė didelį naujų kanadiečių draugą, mokytoją Leslie Ryder, 39 m. amžiaus, kuris paliko žmoną ir penketą vaikų. Velionis buvo vienas iš tų, kurie tikrai nuoširdžiai su prato naujų kanadiečių rūpestis ir jais rūpinosi visomis išgalėmis. Jo dėka daugelis pramoko anglų kalbą ir susidarė geresnės gyvenimo sąlygos Kanadoje. Jo aktyvus ir nuoširdus veikimas padarė daug įtakos vietos gyventojų atsišimė į naujuosius kanadiečius. Ir mirė prieš pat išvykdamas užimti daug geresnę vietą į Port Arthur miestą. Jo mirtis sukrėtė daugelį miestelio gyventojų ir jo nuoširdžių draugų iš naujų kanadiečių tarpo. Palaidotas Fort Williamo kapuose. Karstas ir kapas skendo vainikuose ir gėlėse, kurias sudėjo visos vietos organizacijos, verslovietai ir pavieniai asmenys.

TAUTIEČIO NELAIMĖS

Prieš dvejetą savaitę, Montrealyje gimusi, ir jau ilgas laikas gyvenanti Geraldton tautietį Joną Šlekį (Johnny Slikus) kasyklose ištiko nelaimė. Sulaužyti kojos pėdos ir sąnario kaulai, neskaitant kitų smulkesnių galvos ir kūno sužeidimų. Gydomi St. Joseph ligoninėje, Port Arthur, Ont. Manoma, kad gydymas gali užtrukti kelis mėnesius.

Prie to dar prisidėjo jo uošvio staigi mirtis širdies liga. Malonu pastebėti, kad Jonas Šlekys gražiai tebekalba lietuviškai ir niekada nebijo pasirodyti esąs lietuviu. Tautiečių pasveikinimo kortelė jam tikrai suteiktų daug džiaugsmo ir praskaidytų nuobodžias ir vienišas ligoninės dienas.

DARBAI MIŠKUOSE

Darbai miškuose vėl prasidė

jo pilnu tempu. Daugelis anksčiau dirbusių miškuose šiose apylinkėse vėl grįžo atgal. Vienas kitas ir iš visai naujų mėgina laimę miškuose. Daugelis džiaugiasi geru mišku ir gerais uždarbiais. Bedarbių lietuvių šiuo metu čia nėra.

AUKSO KASYKLOS.

Aukso kasyklose darbai eina vidutiniu tempu, nors jaučiamas didelis atslūgimas, nes visos kasyklos uždarnos šios vasaros gale. Uždarbiai kasyklose yra tik vidutiniai. Apie naujų kasyklų paleidimą į darbą dar neturima žinių, nors viskas šiuo metu yra paruošta. Atrodo, kad žemos aukso kainos pristabdo kasyklų produkciją.

B. Kašinskas.

OTTAWA

BIRŽELIO 14.

Pagal nusistovėjusią tradiciją, Birželio 14 d. minėjimas buvo suruoštas su estais ir latviais drauge.

Išvakarėse, šeštadienį, 6 val. vakaro, buvo padėtas prie War Memorial paminklo vainikas. Pradėta eiseną, kurios paryšakyje iš kiekvienos tautybės po dvi tautiniais rūbais pasipuošusios merginos, po jų buvo nešamas vainikas ir dar toliau sekė didokas būrys baltiečių. Eisenai vadovavo Estų B-nės p-kas; vainiką padėjo Latvių ir mūsų B-nės pirmininkai. Padėjus vainiką tylos ir susikaupimo minute pagerbi ti žuvusieji ir kenčiantieji.

Vietos gyventojams painfor muoti, buvo dalinami Baltų Federacijos centro v-bos paruošti informaciniai lapeliai.

Tautiniais rūbais pasipuošusios lietuviškos buvo: Vida Kubiliūtė ir Birutė Žilinskaitė.

Vietos dienraščių redakcijos buvo prisiuntusios fotografus-korespondentus. Spauda šį minėjimą pažymėjo.

Sekmadienį po pamaldų per vietos radijo CKOY stotį buvo 25 min. transliacija, kurios metu be žodinės informacijos buvo pagrota kiekvienos tautybės po 2 plokšteles. Lietuviškai buvo išpildyta Budriūno okteto liaudies dainelė Nukirsiu berželį ir Zygis į Vilnių.

Be to, Birželio 14 d. proga pasirašytas atitinkamas raštas-rezoliucija J. E. Ministeriui Pirmininkui, pasirašytas visų trijų bendruomenių pirmininkų.

Ir Ottawoje lietuvių daugėja.

Gegužės pabaigoje atvyko iš Venecuelos ir pastoviai apsigyveno Ottawoje p. Čečkauskų 4 asm. šeima.

Gegužės 30 d. įvyko Jono Mykoliaičio ir Natalijos Laris sutuoktuvės.

Birželio pradžioje Ottawos b-nės v-bą aplankė Kun. Dr. Gaida-Gaidamavičius, kuris vikarauja Greisfild, Que. parapijoje.

A. P.

391 ST. CATHARINE ST. W. MONTREAL.

CAPITOL FURNITURE CO.

Penki aukštai baldų PHILIPS ir kt. firmų radijo aparatų ir elektrinių reikmenų. Visi kiti Jūsų namų reikmenys. Mūsų prekybos vedėjas, lietuvis, J. J. RUSSELL yra krautuvių kasdien Jūsų maloniam patarnavimui.

TEL.: LA 8621.

Dr. DORA GORDON

Dantų gydytoja

Kalba lietuviškai

Tel.: WALNUT 9773

4914 Decarie Blvd., Montreal.

BELLAZZI - LAMY, INC

TR 5151

7679 George St.,

Ville Lasalle.

Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai. Insuliacija, Ten - Test, Masonite, statybinis popieris.

DIDELIO PATYRIMO VALYMAS - TAISYMAS
DE LUXE CLEANERS

Paėmimas ir pristatymas dieną ir vakarais.

Sav. P. Rutkausko Tel.: NE 5-0303; 143 — 8 Lachine.

LIUDESIO VALANDŲ!

KREIPKITES PAS

Laidotuvių Direktorių

C. Halpin Funeral Home Reg'd.

KOPLYČIA VERDUN — WILLIBRORD AVE KAM

PE, PRIE PAT AUSROS VARTŲ PAR. BAŽNYCIOS

4500 VERDUN AVE, VERDUN. Tel. YO 3440

Dr. Roman Pniewski

Daugiametė praktika didelėse ligoninėse ir klinikose. Vidaus ligų, akušerijos ir venerinių ligų specialistas. 3537 PARK Ave, Montreal. Tel. HA 7623.

Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų.

GENERALINIS STATYBOS KONTRAKTORIUS

D. E. BELANGER & SONS

15 METŲ JŲSŲ TARNYBOJE

GARANTUOTAS DARBAS.

259 — 3 Ave., Ville Lasalle. TR 4588.

Audžiu tautinius rūbus.

JUOSTAS, PAGALVĖLES, STALTIESĖLES, UŽUOLAIIDAS ir kt. NEAUŠTOS KAINOS. 288—6 Ave. Ville LaSalle. Ald. Bobėnaitė-Puniškienė.

Siuvėjas

P. ŠIDLAUSKAS

PRIIMU ĮVAIRIUS UŽSAKYMUS. ANGLIŠKŲ IR VIETINIŲ MEDŽIAGŲ PASIRINKIMAS VIETOJE.

ATLIEKU MENIŠKĄ DARBĄ.

UŽ SAVO DARBĄ GARANTUOJU.

Kreiptis vakarais po 6 val.

Tel. HA 8022

1124 Chenneville-St. (kampas Bleury ir Dorchester)

MONTREAL

KAS SKAITO

„NEPRIKL. LIETUVĄ“ —
REMIA LIETUVOS
LAISVĖS KOVĄ!

Jono LADYGOS
baldų studijoje

„ARTIS“

priimami užsakymai ir patysmai sofa, fotelių (chesterfields), „St. Louis Textiles“ medžiagų ir baldų atstovybė fabriko kainomis.

Av. Verdun-Regina kampas
TR. 0952

A.J. Norkeliūnas

PER SAVO AGENTŲ

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd

ASTUNTI METAI KAIP DRAUDŽIA GYVASTI, NAMUS, BALDUS, MAŠINAS, BIZNIUS, SUSIRGIMUS ir NELAIMINGUS ATSITIKIMUS. BENDRAI SAŽININGAI PATARNAUJA VISOSE DRAUDIMO SRITYSE.

5637 JEANNE D'ARC AVE., MONTREAL 36

Tel. CL 2363

MAMERTAS MAČIUKAS

DIPLOMUOTAS MOTERIŠKŲ IR VYRIŠKŲ RŪBŲ SIUVĖJAS.

AUGSTOS KOKYBĖS RANKŲ DARBAS.

ANGLIŠKOS MEDŽIAGOS — NAUJAUSIOS MADOS.

SKUBUS PATARNAVIMAS.

SPECIALIZUOJUOS UŽSAKYMAIS PAŠTU

(mail orders) iš visų Kanados ir JAV vietovių.

Adresas: kampas Mount Royal ir Brebeuf, Montreal.
(vienas blokas į rytus nuo De la ROCHE)

įėjimas: 4504 Brebeuf St. Tel. FR 9141; Res.tel. RA 2-1726.

Duodame ir kreditan PARAMOUNT JEWELLERS

363 ST. CATHERINE St. W. netoli Bleury HA 0888

78 SAVAITĖS IŠSIMOKĖJIMUI
be nuosimčiųPlačiai išgarsinti laikrodžiai
■ CYMA ■ LONGINES
■ BULOVA ■ OMEGAŠviesiai melsvi deimantai
Mokame augščiausias kainas
už seną auksą ir deimantus.EKSPERTŲ GARANTUOTAS
LAIKRODŽIŲ TAISYMAS

MŪSŲ SPORTAS

AUSTRALIJOŠ LIETUVIŲ SPORTAS.

Australijos lietuvių klubas „Vytis“ yra Adelaidėje, ne Melbourne ir vasaros turnyruose: krepšinininkai ir futbolininkai dalyvavo Adelaidėje.

Krepšinis

Iš įvykusio vasaros turnyro, nugalėtoju išėjo „Vytis“, o dabar vėl lošia pas United Amateur Basketball Association, kur turėjo jau 6 rungtynes ir iš jų laimėjo 4. Ir šiuo metu stovi 3 vietoje.

Antroji Vyties sporto klubo komanda „Tauras“ ligi šiol neturėjo tik vieną laimėjimą, bet grįžus Merūniui iš „Vyties“ i „Tauras“ padėtis pasikeis.

Vytis — A. L. S. (Latviai) 23—21, 41—62

Birželio 11 d. Vytis antro rato pradžioje vėl susitiko su šiais metais nepralošusia latvių komanda, bet ir šis kartas išėjo Vyties nenaudai. Tiesa, pirmas kėlinis baigiasi 23:21 Vyties naudai.

Antras kėlinis visai pasikeičia. Vytis žaidžia nekeisdamas žaidėjų. Latviai pradeda atsigauti ir užviešpatauja aikštėje. Pas mūsų žaidėjų matosi nuo vargis, kuris duoda galutinį santykį 41—62.

Futbolas

„Vyties“ futbolininkai ligi šiol neturi tik vieną pralaimėjimą ir maį bando kopti augštin, pasilaikydami geriausiai įvarčių rekordą Pietų Australijoje: Thebartono žaidėjo veidą —

LIETUVIS LAIKRODININKAS

ŽUKAS ANTANAS

408—8th Ave, Ville Lasalle, Que. TR 4321

Kreiptis vakarais po 6,30 val.

Atstovavimas įstaigose, patvirtinti dokumentų vertimai ir nuorašai, kalbinė pagalba turto sandėriuose, teismuose, mokesčių, imigracijos, vizų ir kiti reikalai

Jonas Žmuidzinis

Paryžiaus universiteto dipl. teisininkas:
3420 Drummond, Montreal, P.Q., Canada. Tel.: PL 6580

bauda ir iš 11 metrų krinta pirmas įvartis. Kėlinis baigiasi 5:1 Vyties naudai.

Antrame kėlinyje priešas pradeda keičiau kovoti. Įpusėjus kėliniui, Armonas padidina rezultata — paskutinį įvartį.

Nekorektiškumas perdėm buvo matomas iš žaidėjų pusės.

Užsibaigus pirmam ratui 3 komandos, kurios pirmąją, tu ri sekančiai: Cumberland 16, Vytis 16, Polonia 14.

Rezervas

Vytis — Cumberland 3—0.

13. 6. 53. Vyties rezervas pildytas jauniais ir vartininku Merunu, turėjo gerą priešą, kuris pirmąją savo divizioneje, ir laimėjo visai lengvai. Įvarčius pelnė: Čižauskas, Giruckas ir Petruška.

Stalo tenisas

P-lė A. Snarskytė, kuri perretais metais laimėjo Adelaidės moterų turnyrą, Pietų Australijos turnyrą ir šiuo metu yra 2 žaidėja Australijoje, dėl studijavimo negali dalyvauti šių metų turnyruose.

PRANO MIKULIČIAUS LAIMĖJIMAS AUSTRALIJOJE

Sydnejaus bokso stadione 9000 žiūrovų, kurių tarpe buvo ir keli šimtai lietuvių, stebėjo lietuvių Prano Mikuličiaus, Australijoje vadinamo Pran Mikus, pusiau vidutinio svorio boksininko, Viktorijos valstijos meisterio, kovą su Australijos to paties svorio meisteriu George Kapeen.

Pirmuosius šešis ratus mūsų tautietis kovojo be ryškesnio charakterio, tačiau jau aštuntame rate perėjo į jam būdingą taktiką — prispausti priešą prie virvių ir žlugdyti jį trumpais kietais smūgiais. Devintame rate jis šią taktiką dar labiau suaktyvino, o dešim tame rate tuo būdu jis pasiekė efektingą laimėjimą.

Maždaug po trijų mėnesių mūsų Pranas Mikuličius susitiks su tuo pačiu Kapeen. Toms rungtynėms oficialiai bus sprendžiamas pusiau vidutinio svorio Australijos meisterio vardo laimėjimas.

J. GRAŽYS

SIUVU NAUJUS IR
TAISAU SENUS
KAILINIUS PALTUS.
DUODU GERĄ KAILIŲ
PASIRINKIMĄ.

DARBĄ ATLIEKU
SAŽININGAI
IR SVARIAI.

KAINOS PIGESNĖS
KAIP KITUR.

7437 BLOOMFIELD,
Park Extension.
CRescent 2279.

Kreiptis po 6 val. vakaro,
šeštadieniais — visą dieną.

Rūta

LIETUVIŠKA MAISTO PRODUKTŲ KRAUTUVĖ
JŪSŲ PATARNAVIMUI
PRAŠOME APLANKYTI
7730 Broadway St. (kampas 8 Ave.).

Ville Lasalle. Telefonas: HE 0100

A. GAURYS.

Telefonas: HE 0100

A. GAURYS.

Telefonas: HE 0100

A. GAURYS.

Telefonas: HE 0100

A. GAURYS.

Telefonas: HE 0100

A. GAURYS.

Telefonas: HE 0100

A. GAURYS.

Telefonas: HE 0100

A. GAURYS.

Telefonas: HE 0100

A. GAURYS.

Telefonas: HE 0100

A. GAURYS.

Telefonas: HE 0100

A. GAURYS.

Telefonas: HE 0100

A. GAURYS.

Telefonas: HE 0100

A. GAURYS.

Telefonas: HE 0100

A. GAURYS.

Telefonas: HE 0100

A. GAURYS.

Telefonas: HE 0100

A. GAURYS.

Telefonas: HE 0100

A. GAURYS.

Telefonas: HE 0100

A. GAURYS.

Telefonas: HE 0100

A. GAURYS.

Telefonas: HE 0100

A. GAURYS.

Telefonas: HE 0100

A. GAURYS.

Telefonas: HE 0100

A. GAURYS.

Telefonas: HE 0100

A. GAURYS.

Telefonas: HE 0100

A. GAURYS.

Telefonas: HE 0100

A. GAURYS.

Telefonas: HE 0100

A. GAURYS.

Telefonas: HE 0100

A. GAURYS.

Telefonas: HE 0100

A. GAURYS.

Telefonas: HE 0100

SOTUS ALKANAM PADĖK

AID OVERSEAS, INC., 3133 S. HALSTED ST. CHICAGO 8, U. S. A.

Bendrovė siūnia maisto siuntinius į Vokietiją ir kitus kraštus, išskyrus SSRS. Pristatymas trunka apie 17 d., nes siuntiniai siunčiami iš Europos sandėlių. Pilnas draudimas.

Siuntinys Nr. 6

A. 10 sv. cukr.—\$2.60

B. 20 sv. cukr.—\$4.70

Siuntinys Nr. 7

A. 10 sv. kv. miltų\$2.50

B. 20 sv. kv. miltų\$3.90

E. 9 sv. kiau. t. \$ 5.25

Siunt. Nr. 11—\$ 6.50

5 sv. cukraus

Reikalaukite pilno siuntinių sąrašo.

5 sv. baltų kv. miltų

3 sv. gr. kiau. taukų

1 sv. šokolado

1 sv. kavos

Siunt. Nr. 12—\$ 6.40

2 sv. rūkytų lašinių

2 sv. kiau. taukų

1 sv. deg. kavos

1 sv. kakavos

Siunt. Nr. 19—\$ 9.95

4 sv. rūk. lašinių

2 sv. kiau. taukų

2 sv. margarino

2 sv. marmelado

1 sv. deg. kavos

1 sv. šokolado

2 sv. kakavos

4½ sv. cukraus

2 gab. tualet. muilo

Siunt. Nr. 22—\$ 5.50

3 sv. gr. kiau. taukų

3 sv. rūkytų lašinių

3 sv. cukraus

1 sv. šokolado

Veda sktn. inž. J. Bulota

NAUJI SKAUTŲ VADOVŲ ADRESAI.

Vyriausiojo Skautininko Krivulė praneša, apie L. S. B. Vadijos narių adresų pasikeitimus. Brolijos vyriausias lauzavedys sktn. Vilius Braženas dabar pasiekiamas adresu: 41 Hanrahan St., Stamford, Conn. O Brolijos Spaudos ir Informacijos Skyriaus vedėjo adresai: sktn. Česlovas Senkevičius, 17 Lumbervale Ave., Toronto, Ont., Canada.

Taip pat persikėlė Bostono vietininko sktn. Ljudo J. Končiaus adresas. Jis išsikėlė iš So. Bostono į — 343 So. Huntington Ave., Apt. 8, Jamaica Plain 30, Mass.

SKAUTŲ POBŪVIS NEW YORKE.

Gegužės mėn. pradžioje New Yorko skautų vyčių pastangomis Angelų Karalienės parapijos salėje buvo surengtas nuotaikingas pobūvis. Dalyvavo arti pusšimčio vyresn. skautų bei skaučių ir skautų bičiulių. Kalbėjo Lietuvos skautų Pirmūnas vyresn.

sktn. Petras Jurgėla, sktn. jūrų kapitonas P. Labanauskas ir Lietuvos šaulių įkūrėjo dukterė p. Tercijonienė. Kalbose priminti Lietuvos atsikūrimo laikai po I-jo pas. karo ir duotos paskatinančios mintys šviesesniai jos ateičiai. Pobūvį vedė skautų vietininkas sktn. A. Samušis.

PROF. V. BIRŽIŠKOS PASKAITA SKAUTAMS

A. S. S. Čikagos skyriaus prašomas, prof. Viktoras Biržiška Lietuvių Auditorijoje skaitė skautams, jų bičiuliams bei svečiams paskaitą tema — „Matematika ir gyvenimas“.

Jūrų skautas Alfonsas Snarskis, Čikagos jūrų sk. Kpt. M. Kukučio laivo narys, kovo 19 d. išvyko atlikti karinę prievolę JAV kariuomenėje.

nėje.

Kpt. M. Kukučio laivo jūrų skautai lanko skęstančiųjų gelbėjimo kursus, kuriuos surengė Čikagos JAV Raudonasis Kryžius vietos jūrų skautams. Kursai truks 2 m. Be naudingos specialybės mūsų jūrų skautai galės vasarą gauti „life guard“ — skęstančiųjų gelbėtojų pareigas Michigano ež. mokyklėse.

Kpt. M. Kukučio laivo jūrų skautams dar trūksta lėšų tinkamam klaukiojimo pastatui įsigyti. Gerieji bičiuliai kviečiami juos paremti aukomis, kurias reikėtų siųsti laivo vadui vyr. valt. A. Levanui, 3236 So., Chicago 9, Ill.

NAUJAS SKAUTŲ VADEI VA AUSTRALIJOJE.

Vyr. Skautininkas Krivulė praneša, kad Australijos Rajono Vadeiva sktn. Vyt. Neverauskas, jo paties prašymu atleistas iš šių pareigų nuo š. m. balandžio 23 d. Jam reikiama padėka už nudirbtą darbą. Naujuoju to rajono Vadeiva yra paskirtas pasktn. Juozas Makulis, gyv. — 28 Glenlyon Rd., Brunswick — Melbourne, Vic., Australia.

7582A, RUE EDOUARD, VILLE LASALLE TR 7412.

SUPERIOR REAL ESTATE Co.

Gerard Cool
4337 Verdun A., Verdun
YO 3323

Alcide Blais,
29—4ieme Av., Ville Lasalle.
TR. 7849.

BRONIUS AMBAKAS

SPECIALISTAS IŠ EUROPOS

BLOKSŲ — BRIKSŲ — PLYTELIŲ

dėjime

MALONIAI PATARNAUS TAMSTOMS.

Vakarais 3867 Henri Julien St., Montreal. LA 9460.

KAINOS PIGESNĖS KAIP KITUR.

Moteru Rubu Siuveja

siuvu paltus, kostiumus ir sukneles. Darbas augštos kokybės, kainos prieinamos.

STASĖ VENCKIENĖ

6702 Des Erables, Montreal (kampas St. Zotique).

VICTOR HARDWARE

5939 MONK Boulevard, MONTREAL. Tel.: FI 1492
SAVININKAI BROLIAI BRASTAUSKAI

There is a
RAMSAY PAINT
for INTERIOR
or EXTERIOR USE!

in FLAT
SEMI-GLOSS
GLOSS
FINISHES

PERKANTIEMS DAŽUS GALONAIŠ, NAMŲ SAVININKAMS DUODAMA 20% NUOLAIDA.

CROSLEY
RADIO ir TELEVIZIJA

C. C. M. DVIRAČIAI

PASINAUDOKITE
SPECIALIA VISŲ
PIRKINIŲ NUOLAIDA, TAIKOMA
LIETUVIAMS!

EXPERT CLEANING & DYEING
SERVICE FOR CLOTHES AND
HOUSE FURNISHINGS OF
ALL DESCRIPTIONS.
MINOR REPAIRS.
RUGS AND CHESTERFIELDS
CLEANED.
CITY-WIDE PICK-UP
AND DELIVERY
FUR AND GARMENT STORAGE

MONTREALIS 2832 ALLARD TR 1135

Mes valome ir dažome įvairius, kaip vyriškus, taip moteriškus drabužius. Taip pat išvalome apsiaustus nuo lietaus uždedami jiems „Drex“, kad neperleistų vandens ir duotų gražesnę išvaizdą.

Taipgi valome visokiausios rūšies karpetus ir fotelius (Chesterfields), gardinus lengvus ir sunkius. Sutaisme rūbus (iširimus), įsiuvame sagas ir pan. Kiekvieną or derį paimame iš namų ir pristatome į namus. Už mūsų atliktą darbą garantuojame.

Dėl informacijų prašome telefonuoti: TR 1135, galima šaukti lietuviškai.

Lietuviai savininkai:

J. Matulaitis,
J. Kriaučiūnas,
A. Majauskas.

SAUGU — PATIKIMA — SAŽININGAI!

Mann & Martel

REALTORS

1245 BLOOR ST. W. (prie Lansdowne) Tel. OL. 2354

Daugelio lietuvių išbandyta-patikima nuosavybių pirkimo-pardavimo įstaiga turi pasiūlymų visuose Tamstų pageidaujamoje rajonuose ir pa-gal Tamstų norimą kainą.

\$ 1.500 įmokėti, \$ 9.000 St. Clair-Oakwood. Girisai būk tai 6 k., atskiras, garažas. Iš tiesų net pačiame Garliavos užkampy tokio lauko nerasi. Kam įdomu — prie progos galėčiau parodyti.

\$ 3.000 įmokėti, \$ 17.500. St. Clarens — Bloor W., 8 k., atskiras mūrinis, nepereinami k., dvigubas garažas. Skolų nėra.

\$ 5.000 įmokėti, \$ 18.500. High Park, 10 k., atskiras modernus dviejų augštų namas, vandeniu ir alyva šildomas, 2 virtuvės, viena labai moderni; kvadratinis planas, patogus nuomoti-nereiks bartis su gyventojais. Vieta garai.

Turime pasiūlymų: įvairiausių būstų, farmų, gazolino stočių, žemės sklypų ir t. t. Suteikiame paskolas ir morgičius.

MŪSŲ ATSTOVAS

Zigmas UMBRAŽŪNAS

mielai Tamstoms suteiks plačią informaciją, aprodys ir padės išsirinkti. Prašom kreiptis į jį asmeniškai arba

TELEF.: įstaigos OL. 2354 Namų KE 5843

Atkelta iš 2 puslapio.

tas ir šokiams orkestras. Plačiau šio Nr. skelbime.

UŽBAIGIANT MOKSLO METUS

šeštadienio mokyklos mokiniai birželio 6 d. suvaidino hamiltonietės Z. Šukienės 2-jų veiksmų vaidinimą „Joninių naktis“. Vaidino: Miško karalaitė — L. Virbickaitė, nykštukė — Breichmanas, Karalaitės raštininkė — A. Gurgždytė, meška — Zadorskis, kiškis — S. Martinkaitė, vanagė — J. Firavičius, raganą — Eidukaitytė, Algį — Kvedaras, Rimą — J. Zadorskis, Vaidylą ir Perkūną — V. Kvedaras ir A. Laugalys (iš „Aukuro“).

Be to, vaidinusių rolių atliko: A. Meškauskaitė, N. Latauskaitė, E. Latauskaitė, D. Prunsaitė, J. Naujokaitytė, M. Naujokaitytė, G. Bakaitytė, o gėlės — M. Pusdešytė, V. Staniūtė, G. Latauskaitė, L. Bakaitytė, A. Eismontaitė, D. Paulaitytė, L. Mačiulaitytė, D. Chromauskaitė.

Vaidinimas pavyko labai gerai.

PAMALDOS LIETUVIAMS

EVANGELIKAMS

Hamilton, St. Paul's Church,

Gore & Hughson gatvių kampe,

birželio 28 d. naujai nustatytu laiku — 1 val. po pietų.

Dr. M. Kavolis...

RUDENS SEZONO

PARENGIMAMS

bendruomenės valdyba išnuomavo spalio mėn. 17 d. Royal

Connaught Hotel salę, o T. Fondo Hamiltono skyrius tą

pačią salę — spalio 31 d. hamiltoniečių mėgiamai salei —

St. Michael yra atimtas leidimas.

Kbr.

Dr. N. Novošickis

DANTŲ GYDYTOJAS (Lietuvis)

345 BLOOR St. West (kampus Bloor - Huron)

TORONTO

Telefonas MI 2003

Priėmimo val. nuo 9 v. iki 5 v. ir pagal susitarimą.

W. A. LENCKI,

B. A., L. L. B.

TEISININKAS —

Advokatas — Notaras

100 Adelaide St. W.

Room 107

Telefonas EM. 6-4182

Toronto

PARDUODAMI NAMAI

Visose miesto dalyse Taip pat turime naujų namų su žemu įmokėjimu nuo 2500 — 3000 dol. Mielai Jums parodysiu ir suteiksiu daugiau informaciją.

A. TAMULAITIS

Tel. MA 1177

Namų OR 2657

A. W. FARLINGER

Real Estate

2000 Yonge St. Toronto.

DĖMESIO!

Visuomenės patogumui High Parko rajone naujai atidaryta valymo, prosinimo įmonė.

ATLANTIC CLENERS DYERS & PRESSERS.

Rūbai išprosimami tuojau (palaukus)

Rūbai priimami ir pristatomi į namus.

Skambinti: MU 2263

2763 DUNDAS W. TORONTO.

(prie Indian Rd. crs.)

Savininkas Br. NORKUS.

DĖMESIO TURINTIEMS AUTO MAŠINAM!**Imperial Auto Collision**

Atlieka visų mašinų visoki remontą:

(sparnai, durys, priekis, rėmai).

Spalvų, dažymui, didžiausias pasirinkimas.

Darbas garantuotas.

561—567 KEELE Str.

vienas blokas į pietus

nuo St. Clair

TORONTO, Ont.

Biuro telef.

JU 4773

Namų CE 1-3444

MOTERIŠKŲ IR VYRIŠKŲ RŪBŲ**SIUVYKLA**

SIUVU MOTERIŠKUS IR VYRIŠKUS RŪBUS, ILGAMETIS PATYRIMAS; DIDELIS MEDŽIAGŲ PASIRINKIMAS VIETOJE. PRAŠAU ATSLANKYTI:

MR. JURGIS EIDUKEVIČIUS

374 Barton Street E., Hamilton, Ont.

LIETUVIAI PAS LIETUVIUS!

DĖMESIO! Statau naujas alyvines ir kitokias krosnis, taip pat remontuoju senas. Pravedu gazo linijas, prijungiu plytas, statau radiatorius, vandens apšildymo krosneles ir atlieku kitokius panašius darbus.

Pranešu klientams savo naują adresą:

7 HAVELOCK, Toronto, telef. LL 4576

ANT. JUOZAPAITIS

John J. ELLIS,

REAL ESTATE

1072 BLOOR ST. W., TORONTO, Ont.

MALONIŲ IR SAŽINGŲ PATARNAVIMŲ MŪSŲ FIRMA ĮSIGIJO GERA VARDĄ TORONTO VISUOMENĖJE. PAS MŪS DARBŲ VIRŠ 80 ĮVAIRIŲ TAUTŲ AGENTŲ. KASDIEN GAUNAME APIE 60 NAMŲ PARDAVIMŲ. TODEL, JEIGU TAMSTA JIESKOSI NAMO, BIZNIO, SKLYPO ir t. t., ATSI-MINK IR SAVO PRIETELIUI PATARK, KAD, VISUOSE PIRKIMO - PARDAVIMO — PASKOLŲ GAVIMO REIKALUOSE TAMSTOMS MIELAI PATARS IR PATARNAUS

P. LEONAS

TEL. ME 2471

BUTO KE 7425

1072 BLOOR ST. W., TORONTO, Ont.

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ SIUVĖJAS

Kostiumus ir paltus siuvu pagal naujausias madas. Turime didelį pasirinkimą įvairių angliškių ir vietinių medžiagų. Visus darbus atlieku pigiai, skoningai ir punktualiai.

ED. KONDRATAS.

1113 A Dundas St. W. (netoli Ossington). Toronto.

Tel. LL 9626.

J. J. ELLIS, Realtor

383 RONCESVELLES AVE., TORONTO, ONT.

JEIGU NORITE PIRKTI AR PARDUOTI NAMUS, FARMAS, GAZOLINO STOTIS, KRAUTUVES AR KITOKIUS BIZNIUS, VISUOMET JUMS MIELAI PATARNAUS MŪSŲ ATSTOVAS

Vytautas Lunys

TELEFONAI: BIURO LA-8000, BUTO LY 2048

TORONTO**VIEŠA PADĖKA.**

Baltų Federacijos Kanadoje vardu širdingai dėkojame gerbiame mūsų dirigentui p. Stasiui Gailevičiui ir choro dalyviams, taip gražiai prisidėjusiems prie birželio m. 14 d. minėjimo, kuris lietuviško, kaip ir kaimyninių valstybių chorų dėka, praėjo taip nepaprastai gražiai ir iškilmingai.

Mes giliai įvertiname didį darbą ir pasiaukojimą pono Gailevičiaus ir visų choro dalyvių. Kaip tik mūsų choras parodė savo augštai menišką sugebėjimą ir gražiai pritaikė tą programą šitam iškilmingam

aktui. Tai pripažino net mūsų laimėnais estai ir latviai pasikalbėjimuose.

Mes taip pat širdingai dėkojame mūsų skautams ir skautėms, kurie savo drausme ir organizuotumu žymiai prisidėjo prie šito akto iškilmingumo. Galiausiai dėkojame ir visai lietuviškai visuomenei, kuri ši kartą taip gausiai dalyvavo minėjime, tuo parodydama, kad

ji dar neužmiršo bums padarytų žaizdų ir kartu parodė dalyvaujančiam Kanados federalinės valdžios ministeriui ponui Harris, ir gausingai dalyvavusiai anglų publikai, kad čia turima reikalo su politiškai pribrėndusiomis tautomis.

Niekuomet birželio m. 14 d. minėjime neskambėjo mūsų himnas: „Lietuva Tėvynė mūsų“ taip galingai kaip ši kartą.

Baltų Federacijos Valdyba

Lietuvių Skyrus.

Dr. Martynas Anyas, Emilija Jurkevičienė, Arturas Paulaitis.

MOTERŲ KIRPYKLA

961-A Bloor St. W., (prie Dovercourt) II augšte,

„CLARE'S BEAUTY PARLOR“

daro pusmetinius ir vienkartinus šukavimus, kerpa ir dažo plaukus, daro galvos ir veido masažus.

Tel. LL. 8871. Prašoma užsisakyti iš anksto.

Savininkės G. Jonušienė ir F. Kupčiūnaitė.

KE 1118

J. GREEN

REAL ESTATE AND BUSINESS BROKER

933 Bloor St. W. Toronto.

Pirkdami ar parduodami namus pasitarkit su mumis — mielai Jums patarnausim!

LO 2710

MICHAEL KOPRIVICA

REAL ESTATE AND BUSINESS BROKER

1489 DUNDAS ST. W. (kampus Dufferin) Toronto.

pirkdami ar parduodami namus pasitarkit su mumis, mielai jums patarnausim!

Didžiausias namų pasirinkimas

KANADOJE DIDŽIAUSIOJE NUOSAVYBIŲ PIRKIMO PARDAVIMO ĮSTAIGOJE

Pirkdami ar parduodami pasitarkite su

mūsų ekspertais.

Mes turime šimtus įvairiausių namų.

Taip pat duodame paskolas.

Platesnių informacijų ir visais namų pirkimo-pardavimo reikalais kreipkitės

A. Kiršonis V. Morkis B. Sergautis

Telef. KE 9272 ir KE 0415

1460 DUNDAS St. W. (prie Dufferin)—TORONTO.

ERNEST RIDOUT

REAL ESTATE LIMITED REALTORS

Centrinė įstaiga 1172 Bay St., Toronto, Ont.

F. N. Prebble

REAL ESTATE

1052 A. BLOOR ST. W. TORONTO

JEI PAGEIDAUJATE PIRKTI AR PARDUOTI NUOSAVYBES: HOTELIUS, BIZNIUS, NAMUS, FARMAS, PRAŠOME KRTIPTIS PAS LIETUVI PARDAVĖJĄ:

J. Rukša

BIURO TELEF.

OL 5176

OL 7193

DR. K. ŽYMANTIENĖ

GYDYTOJA IR CHIRURGE

430 DUNDAS Str. West Toronto.

Priimamos val.: nuo 1—4 ir nuo 5—8 val. p. p. Kitu laiku pagal susitarimą. Telef. EM 6-5798.

Maloniai pranesame!

NAUJŲ „FORD“ AUTO MOBILIŲ IR SUNKVEŽIMIŲ PIRKIMO REIKA LAIS KREIPKITES Į MŪSŲ ATSTOVĄ

V. PESECKA

INFORMACIJA:

vakarais 18 — 21 val. šeštadieniais 10—13 val. DIDELIS PASIRINKIMAS VARTOTŲ AUTOMOBILIŲ IR SUNKVEŽIMIŲ, BE TO GREITAI IR SAŽININGAI ATLIEKAME VISŲ AUTOMOBILIŲ ĮVAIRŲ REMONTĄ.

FORD-MONARCH ATSTOVYBĖ

CHURCH MOTORS LTD

1638 BLOOR Street West, Toronto. Tel. OL 2371

TORONTO, HAMILTONO IR JŲ APYLINKĖMS

Kontraktorius K. TRUMPICKAS

Nuo š. m. sausio mėn. atidarė savo skyrių ir TORONTE. Tuo tarpu ĮRENGIAMI NAUJI OIL BURNERIAI į naujas ar senas krosnis papigintomis kainomis ir išsimokėjimui iki dvejų metų.

Dėl informacijų ar įrengimų prašome kreiptis: TORONTE: 693 DOVERCOURT RD. Telef. LO. 8951 HAMILTONE: 18 SPADINA AVE. Telef. 92035.

Dr. A. Pacevičius

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS

Yarmey Clinic 314 Bathurst St., Toronto
Telef. kabinetas EM. 6-2696. Namų OL 4778.
Rentgenas. Fizioterapija. Laboratoriniai tyrimai.
Priima ligonius ir gimdyves: kasdien 11—12 val., 2—4 v. ir 7—9 val., šeštadieniais nuo 11—3 val.

DANUTĖ STRAZDAITĖ

321 Oakwood Ave., Toronto, 10.

GORDON'S BEAUTY SALON

Daro pusmetines ir įvairias vienkartinės šukuosenas, dažo ir kerpa plaukus. Kiekvieną dieną (išskyrus sekmadienius) galima susisiekti telefonu: OR 8081.

